

DROGA DO PRZEMIANY MAŁŻEŃSTWA

Przystanek

BŁOGOSŁAWIENSTWA

TYDZIEŃ III-IV

Materiały studyjne

Opracowała
Jolanta Prokopiuk

Wydanie 2 poprawione
październik 2007

TYDZIEŃ III

LUDZIE BŁOGOSŁAWIEŃSTW

Błogosławieni miłosierni¹. Miłosierdzie należy do ważnych atrybutów Boga. Związane jest z miłością. W oczach Izraelity miłosierdzie jest tam, gdzie zbiegają się ze sobą współczucie i wierność. Nowożytnie przekłady terminów hebrajskich i greckich oscylują pomiędzy miłosierdziem a miłością. Przechodząc poprzez wrażliwość, litość, współczucie, łaskawość, dobroć, a nawet łaskę. Mimo tej różnorodności znaczeń można jednak określić biblijny sens pojęcia miłosierdzia².

Od początku do końca **Bóg objawia swoją wrażliwość na nędzę ludzką**; człowiek zaś ze swej strony, naśladowując swego Stwórcę, powinien okazywać miłosierdzie swoim bliźnim.

Uczucie miłosierdzia nie jest czymś naturalnym dla ludzi. Znane jest i bardziej doświadczane przysłowie: Człowiek człowiekowi wilkiem! Wiedział o tym doskonale Dawid i dlatego woli *wpaść w ręce Jahwe, gdyż wielkie jest Jego miłosierdzie, niż dostać się w ręce człowieka*³. Bóg stopniowo wychowuje swój lud do miłosierdzia. Jezus przyjmując ludzkie ciało pragnie osobiście odczuć nędzę tych, których przyszedł zbawić. Dlatego też wszystkie Jego czyny są wyrazem miłosierdzia Bożego, nawet jeżeli ewangeliści wprost tak ich nie określają. Szczególnie jednak Łukasz stara się tę myśl uwypuklić. W jego Ewangelii miłością wyjątkową Jezus darzy ubogich, a grzesznicy znajdują w Nim przyjaciela, który nie boi się ich odwiedzać.

Postacią biblijną realizującą błogosławieństwo miłosierdzia jest Samarytanin⁴, który przez tradycję został określony jako miłosierny. Sytuacja ma miejsce w drodze do Jerycha. Leży ono ponad 1100 m niżej od Jerozolimy, dlatego człowiek ów „schodził” do niego. Zbójcy czyhali przy wielu drogach i atakowali szczególnie ludzi podróżujących samotnie. Wielu nie miało drugiej szaty, stanowiła więc ona cenny łup⁵. Człowiek napadnięty został obdarty, poraniony i umierający porzucony na drodze. Łukasz nadmienia, że przypadkowo przechodził tamtędy kapłan i lewita. Sytuacja przypadkowa testuje w człowieku postawę. Jaki dylemat miał kapłan i lewita? Kapłani powinni wystrzegać się zwłaszcza nieczystości wynikającej z kontaktu ze zwłokami. Faryzeusze sądzili, że nabywa się ją nawet wówczas, gdy cień dotknie ciała zmarłego. Kapłan jednakże „schodził”, a więc szedł od strony Jerozolimy i nie musiał się martwić, że podejście do leżącego uniemożliwi mu wypełnienie posługi w świątyni. Zasada miłosierdzia była zawsze podstawowa, ale

¹ Mt 5, 7.

² X. Leon-Dufour (red.), *Słownik Teologii Biblijnej*, hasło miłosierdzie, s. 478.

³ 2 Sm 24, 14.

⁴ Łk 10, 30-37.

⁵ C. S. Keener, *Komentarz historyczno-kulturowy do Nowego Testamentu*, s. 148.

kapłan bał się podjąć ryzyko. Problem chciał zostawić lewicie lub zwykłemu Izraelicie. Zasady obowiązujące lewitów nie były tak surowe jak reguły kapłańskie, lecz także lewita pragnął uniknąć nieczystości rytualnej⁶. Kapłan i lewita zachowali się obojętnie wobec spotkanego poturbowanego człowieka. Postawa tych ludzi, ale i każdego innego człowieka, bierze się z serca.

Pewien Samarytanin będący w podróży, przechodząc koło półżywego nieznanego człowieka ujrzawszy go, wzruszył się głęboko. Został poruszony w swoim wnętrzu. Jego działanie jest efektem wrażliwości serca na potrzeby drugiego człowieka. Opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem, a następnie wsadził na swoje zwierzę i zawiózł do gospody, aby go pielęgnować. Następnego dnia wyjął dwa denary gospodarzowi owej gospody i prosił o potrzebną jeszcze pielęgnację chorego. Uczynił wszystko co potrafił, co nie przekraczało jego możliwości. Nade wszystko posiadał w sobie wrażliwość serca na drugiego człowieka. Łukasz ewangelista nie podaje informacji w jaki sposób posiadał ową wrażliwość, lecz mówi już o jego głębokiej postawie. Jezus ukazał, iż właśnie taka postawa sprawia, iż jesteśmy w stanie dostrzec w konkretnym człowieku bliźniego i służyć mu bezinteresownie. Samarytanin służył wiedzą, czasem i pieniędzmi.

Błogosławieni czystego serca⁷. Serce dla Jezusa oznacza wnętrze człowieka⁸. W Biblii oznacza nie tylko osobowość, ale także umysł, pamięć, uczucia, pragnienia i wolę. Dla Boga serce jest równoznaczne z osobowością, dlatego też bada raczej serce niż postępowanie człowieka, by się przekonać o czyjejś wierności⁹. Prawdziwa czystość ma charakter wewnętrzny. Psalmista prosi o serce czyste: *Stwórz, o Boże, we mnie serce czyste i odnow w mojej piersi ducha niezwyciężonego!*¹⁰ Czystość serca jest możliwa, gdy w życiu człowieka obecny jest Jezus Chrystus. Jezus mówi do apostołów: *Wy już jesteście czysti dzięki słowu, które wypowiedziałem do was*¹¹. Słowo Boże ma moc oczyszczania serca ludzkiego. Jan apostoł wydaje się być człowiekiem o naturalnej czystości serca. Jest ona źródłem mistycznej wrażliwości na obecność dobra i zła, na obecność Jezusa i Judasza. Św. Jan apostoł najpełniej wyczuł i rozumiał Judasza i najszerzej przedstawił go w swej Ewangelii. Przenikliwość duchowa Jana, która pozwoliła mu jako pierwszemu uwierzyć w zmartwychwstanie i rozpoznać Jezusa nad Jeziorem Galilejskim, pozwoliła mu też przeczuć prawdziwy grzech Judasza¹².

⁶ C. S. Keener, *Komentarz historyczno-kulturowy do Nowego Testamentu*, s. 149.

⁷ Mt 5, 8.

⁸ por. Mk 7, 21.

⁹ L. Ryken, J. C. Wilhoit, *Słownik symboliki biblijnej*, hasło serce, s. 902.

¹⁰ Ps 51, 12.

¹¹ J 15, 3.

¹² J. Augustyn, *Daj Mi pić. Rozważania rekolekcyjne oparte na „Ćwiczeniach duchownych” św. Ignacego Loyoli*, tydzień II, s. 193-194.

Drugą postacią, która w swoim życiu doświadczała czystego serca jest Piotr apostoł. Droga tego człowieka do tego błogosławieństwa jest zupełnie inna. Przeszedł bolesny proces oczyszczenia związany z cierpieniem i śmiercią swojego Mistrza. Doświadczył swojej granicy stworzenia, swojego grzechu. Zaparcie się Jezusa było tak bolesne i trudne, iż sam zmartwychwstały Chrystus leczy jego ranę. Spotkanie się ze zmartwychwstałym Panem w Galilei nad Morzem Tyberiadzkim oprócz przekazywania władzy pasterskiej Piotrowi, jest miejscem powrotu do rany związanej z jego zdradą. Jezus pytając apostoła o miłość (*agape*) dostrzega człowieka skruszonego oraz pragnącego być Jego przyjacielem. Piotr nie używa tych samych słów co Jezus. W tłumaczeniu polskim tego nie widać. W tłumaczeniu greckim użyte są dwa inne słowa należące do tej samej rodziny wyrazów, a mianowicie *agape* (miłość bezinteresowna) oraz *fileo* (przyjaźń).

Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój¹³. Pokój w Biblii – to dobrobyt codziennego istnienia, harmonia, w jakiej znajduje się człowiek w stosunku do całej przyrody, do Boga i do siebie samego. Można powiedzieć, że pokoju doświadcza człowiek wewnętrznie uporządkowany, scalony. Żyjący w harmonii między sercem, rozumem i wolą. Jezus Chrystus jest Bogiem pokoju. Pokój, który przynosi przejawia się w przebaczeniu grzechów, w uzdrowieniach. Ukazuje w ten sposób swoje zwycięstwo nad chorobą i grzechem. W tradycji synoptycznej pokój ten nie ma nic wspólnego z pokojem świata. Jezus nie przyszedł po to, aby usunąć raz na zawsze wojny; przyszedł, by przynieść swój własny pokój, pokój wielkanocny, następujący po śmierci i zmartwychwstaniu. Jan apostoł jeszcze bardziej precyzuje dane objawienia i ukazuje Jezusa jako źródło i istotę pokoju. Paweł apostoł ukazuje pokój jako owoc Duch Świętego podobnie jak miłość i radość¹⁴. Wydawałoby się, że te trzy owoce Ducha Świętego lubią swoje towarzystwo¹⁵. Pokój jest życiem wiecznym zapoczątkowanym już tu na ziemi¹⁶. Przewyższa on wszelką mądrość ludzkiego pojmowania¹⁷, trwa mimo ucisków¹⁸ i będzie promieniował na innych w naszych stosunkach z ludźmi¹⁹.

Człowiekiem, który wprowadzał pokój i sam był człowiekiem pokoju jest Jan Chrzciciel. Przebywanie na pustyni pozwoliło mu poznać samego siebie oraz swoje powołanie. Nauczył się słuchać głosu Bożego. Nie zajmował miejsca Mesjasza choć miał ku temu wiele okazji. Na pytanie faryzeusza zapytany: *Kto ty jesteś?*, on wyznał, a nie zaprzeczył, oświadczając: „*Ja nie jestem Mesjaszem*”. Zapytali go:

---

¹³ Mt 5, 9.

¹⁴ X. Leon-Dufour (red.), *Słownik Teologii Biblijnej*, hasło pokój, s. 700-704.

¹⁵ Ga 5, 22.

¹⁶ Rz 8, 6.

¹⁷ Flp 4, 7.

¹⁸ Rz 5, 1-5.

¹⁹ 1 Kor 7, 15; Rz 12, 8; 2Tym 2, 22.

„Cóż zatem? Czy jesteś Eliaszem?” Odrzekł: „Nie jestem”. „Czy ty jesteś prorokiem?”. Odparł: „Nie!” Powiedzieli mu więc: Kim jesteś, abyśmy mogli dać odpowiedź tym, którzy nas wysłali? Co mówisz sam o sobie? Odpowiedział: Jam głos wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską²⁰. Wiedział kim jest. Znał swoją tożsamość. To już samo w sobie było powodem pokoju wewnętrznego w jego życiu. Był człowiekiem wprowadzającym pokój, ponieważ zapowiadał przyście Mesjasza oraz wzywał do nawrócenia. Św. Augustyn trafnie charakteryzuje samoświadomość Jana: *Jan jest głosem, ale „na początku było Słowo”, czyli Pan. Jan był głosem tylko do czasu, Chrystus jest Słowem odwiecznym. Czym jest głos bez słowa? Jest pustym dźwiękiem, który niczego nie oznacza. Głos bez słowa dźwięczy w uchu, ale nie przynosi pożytku dla serca. [...] Trudno jest odróżnić głos od słowa, toteż Jana uważano za Chrystusa. Głos utożsamiano ze słowem. Ale Jan wyznał, że jest tylko głosem i nie chciał uchodzić za tego, którym nie był. [...] Głos wołającego na pustyni, głos przerywający milczenie, by prostować drogę Pana. To znaczy: mój głos rozlega się po to, aby wprowadzić Pana do waszych serc; lecz jeśli nie naprostujecie drogi dla Niego, to nie przyjdzie On tam, dokąd chcę Go wprowadzić²¹.*

Drugą postacią wprowadzającą pokój w swojej rodzinie był Józef egipski. Jego powołanie było nieco inne niż Jana Chrzciciela. Stał się narzędziem pojednania dla całej swojej rodziny. Wprowadzanie pokoju to także wprowadzanie pojednania i przebaczenia. Był synem Jakuba, ojca narodu wybranego. Pierwszym dzieckiem Racheli. Jakub stworzył rodzinę, dzisiaj powiedzielibyśmy dysfunkcyjną. Miał dzieci z dwóch żon, ale chłopców drugiej żony Racheli, preferował i bardziej kochał. Było to powodem zawiści, niechęci oraz złej atmosfery w domu. Niechęć do Józefa przybierała na sile do tego stopnia, że gdy nadarzyła się okazja starsi bracia chcieli go zamordować. Ostatecznie zakończyło się to sprzedaniem Józefa do Egiptu. Kłamstwo oraz zmowa milczenia trwająca latami na dobre zagościła w domu Jakuba. Walka Jakuba z aniołem o błogosławieństwo oraz ujrzienie drabiny z aniołami we śnie, nie uchroniło go przed stworzeniem rodziny dysfunkcyjnej. Wydaje się, że zabrakło zdrowego rozsądku oraz czuwania w życiu patriarchy. To co Jakub przekazał swoim dzieciom, to wiara w Boga swojego ojca i dziadka. Na tym fundamencie budował Józef. Lata niewoli, a zwłaszcza więzienia stają się czasem oczyszczenia i pojednania najpierw z samym sobą. Józef zaufał Bogu i znajduje sens tego co przeżywał. *Gdy Józef przebywał w tym więzieniu, Pan był z nim okazując mu miłosierdzie, tak że zjednał on sobie naczelnika więzienia. Toteż ów naczelnik więzienia dał Józefowi władzę nad wszystkimi znajdującymi się tam więźniami²².*

²⁰ J 1, 19-23.

²¹ Św. Augustyn, *Kazanie*, w: *Liturgia Godzin*, 3 niedziela Adwentu.

²² Rdz 39, 20b-22a.

Józefowi w domu rodzicielskim brakuje roztropności zwłaszcza w momencie, gdy opowiada sny o swoim wywyższeniu. Zapłacił wysoką cenę za swoją naiwność, jednakże staje się przez to człowiekiem dojrzałym. Po latach potrafił wyjaśnić sens swojej tragedii: *Ja jestem Józef, brat wasz, to ja jestem tym, którego sprzedaliście do Egiptu. Ale teraz nie smućcie się i nie wyrzucajcie sobie, żeście mnie sprzedali. Bo dla waszego ocalenia od śmierci Bóg wysłał mnie tu przed wami. Zatem nie wyście mnie tu posłali, lecz Bóg, który też uczynił mnie doradcą faraona, panem całego jego domu i władcą całego Egiptu*²³.

Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości²⁴. Praktycznie wszyscy apostołowie są ludźmi tego błogosławieństwa, ponieważ cierpią w różnej formie dla sprawy Królestwa Bożego. Osobą, na którą warto zwrócić uwagę jest pierwszy męczennik – św. Szczepan. Nie wiadomo jakie były losy Szczepana zanim został chrześcijaninem i kiedy się nawrócił. Był zhellenizowanym Żydem albo Grekiem prozelitą. Powołany do grona Siedmiu – diakonów. Mąż pełen wiary i Ducha Świętego, czyniący cuda, nauczający z mądrością i mocą²⁵. Można zadać sobie pytanie jakim był człowiekiem skoro jako jeden z pierwszych chrześcijan oddał życie. Nie wiemy czy był stary czy młody i kim był z zawodu. Wiemy także, że ukamienowanie miało miejsce w latach 33/34 lub 36/37²⁶. To oznacza, że w najlepszym razie Szczepan był chrześcijaninem raptem kilka lat. Można przypuszczać, że jego męczeństwo w jakiś sposób wpłynęło na nawrócenie Szawła, u którego stóp złożyli szaty kaci Szczepana.

Świętość Szczepana była możliwa dzięki Duchowi Świętemu. Wszystkie dary, które są wymienione i charakteryzują Szczepana to dary Ducha Świętego. Dary mogą się także tak rozwijać, gdy jest głęboka otwartość na nawrócenie i wsłuchiwanie się w natchnienia Ducha Świętego. Wzajemna współpraca człowieka z Bogiem prowadzi do głębokiego i szybkiego wzrostu. Brak postawy nawrócenia i otrzymanie wiele darów Ducha prowadzi do pychy i zatwardziałości serca. Zatwardziałość serca wprost związana jest z odmową nawrócenia.

Cierpienie i krzyż jest po prostu ochroną dla człowieka wierzącego przed pychą i zatwardziałością serca. Krzyż z jego cierpieniem jest permanentnym oczyszczaniem chrześcijanina z pychy i wynoszenia się nad innych. Krzyż stawia chrześcijanina w prawdzie – jesteś zależnym stworzeniem, chociaż ukochanym.

---

²³ Rdz 45, 4b-5.8.

²⁴ Mt 5, 10.

²⁵ Dz 6, 3-4.

²⁶ P. Cz. Bosak OP, *Słownik-Konkordancja osób Nowego Testamentu*, s. 391-394.

Jezus nade wszystko swoim postępowaniem, całą swoją działalnością objawiał, że w świecie, w którym żyjemy, obecna jest miłość. Jest to miłość czynna, miłość, która zwraca się do człowieka, ogarnia wszystko, co składa się na jego człowieczeństwo. Miłość ta w sposób szczególny daje o sobie znać w zetknięciu z cierpieniem, krzywdą, ubóstwem, w zetknięciu z całą historyczną „ludzką kondycją”, która na różne sposoby ujawnia ograniczoność i słabość człowieka, zarówno fizyczną, jak i moralną. Właśnie ten sposób i zakres przejawiania się miłości nazywa się w języku biblijnym „miłosierdziem”.

Jan Paweł II, *Dives in misericordia*, nr 3

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do głębokiego miłosierdzia wobec siebie i innych ludzi.

Chcę raczej miłosierdzia niż ofiary. Bo nie przyszedłem powołać sprawiedliwych, ale grzeszników. Mt 9, 13
--

B. Studium Biblii

Przeczytaj Łk 10, 30-37.

I. WIDZIEĆ

1. Droga z Jerozolimy do Jerycha była zwykłą drogą, w którą udawali się ludzie tamtego czasu. *Przypadkiem przechodził tą drogą kapłan i lewita.* Nie uczynili nic złego, jednakże zabrakło im wyobraźni serca. W jaki sposób reaguje Jezus na postawę kapłana i lewity?

.....

.....

.....

2. Samarytanie tamtego czasu byli w pogardzie u Żydów. Nie utrzymywali z nimi kontaktów, nic od nich nie przyjmowali. Dla Samarytanina nie była ważna religia, w którą wierzy, ale człowiek, którego ujrzał. Jak reaguje Jezus na postawę serca owego Samarytanina?

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. *Przypadkiem przechodził tą drogą kapłan. Czy dostrzegasz w swoim życiu podobne przypadki, jak na nie reagujesz?*

.....

.....

.....

2. *Gdy go zobaczył, wzruszył się głęboko. Pierwsza reakcja Samarytanina związana była z sercem i uczuciem wzruszenia. W jakim stopniu funkcjonuje w twoim życiu empatia wobec drugiego człowieka? Z czym masz problemy?*

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Postawa miłosierdzia bardzo ściśle związana jest z sercem i jego wrażliwością na drugiego człowieka. Co domaga się zmian w twoim sercu, aby pogłębiała się empatia wobec słabości i potrzeb drugiego człowieka?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Łk 16, 19-31.

Czy potraficie zauważyć ludzi biedniejszych (materialnie i duchowo) i w jakikolwiek sposób usługiwać im? W jaki sposób się to przejawia?

Drugi dzień BŁOGOSŁAWIENI CZYSTEGO SERCA – JAN APOSTOŁ

„Błogosławieni czystego serca (to jest ludzie, którzy mają czyste serce), albowiem oni Boga oglądać będą”. To jest kres naszej miłości: kres, którym jest doskonałość a nie zniszczenie. Koniec będzie z pokarmem, koniec z odzieniem... I tamto się skończy, i to. Lecz kres jeden należy do spożywania, a drugi do doprowadzenia do końca. Cokolwiek czynimy, czegokolwiek dobrze pragniemy, zmierza do oglądania Boga, więcej niczego nie żądamy. Albowiem czego może żądać ten, w którym jest Bóg? Albo cóż mu będzie wystarczało, jeśli Bóg mu nie wystarcza?

Św. Augustyn, w: *Karmię was tym, czym sam żyję. Komentarze patrystyczne Ewangelii niedzielnych. Rok A, IV niedziela zwykła*

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do przenikliwości duchowej, którą posiadał Jan apostoł.

Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.

Mt 5, 8

B. Studium Biblii

Przeczytaj J 12, 1-11.

I. WIDZIEĆ

1. Maria wobec Jezusa jest wielkoduszna. W czym przejawia się wielkoduszność Marii?

.....

.....

.....

.....

2. Judasz przez Jana apostoła określony jest złodziejem. Opisz postawę Judasza wobec Jezusa.

.....

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Św. Jan Apostoł najpełniej wyczuł i rozumiał Judasza. Przenikliwość duchowa tego Apostoła pozwoliła mu przeczuć prawdziwy grzech Judasza. Czystość serca

Jana jest źródłem jego mistycznej wrażliwości na obecność dobra i zła. Czy towarzyszy ci owa wrażliwość na dobro i zło w życiu twoim i twojej rodziny?

.....

.....

2. Wrażliwość Jana pozwoliła dostrzec we właściwym świetle postawę Marii i jej wielkoduszność wobec Jezusa. Czy towarzyszy twojemu życiu owa wielkoduszność Marii przejawiająca się w darze swojego czasu i w jakiejś formie materialnej?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, aby towarzyszyła twojemu życiu przenikliwość duchowa na dobro i zło?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się J 4, 9-17.

Jan Apostoł ukazuje Jezusa w rozmowie z Samarytanką. Przenikliwość Jezusa na pragnienia serca owej kobiety oraz rozmowa z nią sprawia, że Chrystus z umiejętnością Mistrza uświadamia kobiecie jej prawdziwe pragnienia. Jest to zaledwie punkt wyjścia, ponieważ prowadzi ją dalej i ukazuje pragnienia samego Boga. Czy prosicie Jezusa, aby wprowadzał was w pragnienia samego Boga?

Trzeci dzień BŁOGOSŁAWIENI CZYSTEGO SERCA – SZYMON PIOTR

Słusznie też Pan po swym zmartwychwstaniu powierza Piotrowi osobiście troskę o swe owce. Spośród uczniów nie tylko on jeden zasłużył, aby paść owce Pana; Chrystus przemawia wszakże do jednego, aby podkreślić jedność. Do Piotra mówi najpierw, ponieważ Piotr jest pierwszy wśród Apostołów. Nie smuć się, Apostole! Odpowiedz Panu raz, drugi i trzeci. Niechaj zwycięży trzykrotnie wyznanie miłości, albowiem nadmierna pewność trzy razy zwyciężona została przez lęk. Trzy razy masz rozwiązać to, co zawiązałeś trzy razy. Rozwiąż miłością, co zawiązałeś lękiem. A jednak Pan trzykrotnie powierza swe owce Piotrowi.

Św. Augustyn, Kazanie, w: *Liturgia Godzin. Uroczystość świętych apostołów Piotra i Pawła, 29 czerwca, t. III*

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do doświadczenia miłości bezinteresownej Jezusa pomimo grzechów i upadków.

A ten komu mało się odpuszcza, mało miłuje.

Łk 7, 47b

B. Studium Biblii

Przeczytaj J 21, 15-19.

I. WIDZIEĆ

1. Piotr w rozmowie z Jezusem po zmartwychwstaniu ma doświadczenie swojej zdrady. Jest to głęboka rana, która daje o sobie znać. W jaki sposób zachowuje się Piotr w rozmowie z Jezusem?

.....

.....

.....

2. Jezus nie wypomina Piotrowi jego zdrady. Nawiązuje do niej, aby go uzdrowić. Opisz zachowanie Jezusa wobec Piotra.

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Piotr przez zaparcie się Jezusa poznał swoją słabość i ograniczoność. Piotr i Jezus używają różnych słów na określenie łączącej ich relacji. Piotr mówi *fileo*, tzn. obdarzam Cię przyjaźnią. Jezus na określenie miłości używa greckiego słowa *agape* – miłości bezinteresownej. Czy akceptujesz trudne wydarzenia w swoim życiu jako sytuacje prowadzące na drogę oczyszczenia serca? Z czym masz problemy?

.....
.....

2. Czy powierzasz Jezusowi swoje rany i prosisz o uzdrowienie? Czy wiesz jakie są to rany?

.....
.....
.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś akceptował w swoim życiu drogę oczyszczenia, aby doświadczać prawdy o sobie?

.....
.....
.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Mt 26, 31-35.

Jakie sytuacje w waszym życiu przypominają postawę Piotra?

Czwarty dzień **BŁOGOSŁAWIENI, KTÓRZY WPROWADZAJĄ POKÓJ – JAN CHRZCICIEL**

Jan jest głosem, ale „na początku było Słowo”, czyli Pan. Jan był głosem tylko do czasu, Chrystus jest Słowem odwiecznym. Czym jest głos bez słowa? Jest pustym dźwiękiem, który niczego nie oznacza. Głos bez słowa dźwięczy w uchu, ale nie przynosi pożytku dla serca. [...] Trudno jest odróżnić głos od słowa, toteż Jana uważano za Chrystusa. Głos utożsamiano ze słowem. Ale Jan wyznał, że jest tylko głosem i nie chciał uchodzić za tego, którym nie był. [...] Głos wołającego na pustyni, głos przerywający milczenie, by prostować drogę Pana. To znaczy: mój głos rozlega się po to, aby wprowadzić Pana do waszych serc; lecz jeśli nie naprostujecie drogi dla Niego, to nie przyjdzie On tam, dokąd chce Go wprowadzić.

Św. Augustyn, Kazanie, w: Liturgia Godzin, 3 niedziela Adwentu

A. Modlitwa poranna

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do pokoju wewnętrznego jako przewyciężenia swojego grzechu i doświadczeniem Bożego przebaczenia.

Pokój wam!

J 20, 21

B. Studium Biblii

Pokój Chrystusowy zostaje przyobiecany i dany wraz z odpuszczeniem grzechów, jak wynika ze słów zmartwychwstałego Jezusa do uczniów: „Pokój wam! [...] Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone” (J 20, 21-23). Jest to pierwsza forma pokoju, której potrzebują ludzie: pokój otrzymany dzięki przewyciężeniu grzechu. Ten pokój można otrzymać tylko od Boga przez odpuszczenie grzechów mocą ofiary Chrystusa. Duch Święty, który dokonuje w ludziach tego odpuszczenia, jest dla nich przyczyną sprawczą najgłębszego pokoju, który polega na pojednaniu z Bogiem.

Jan Paweł II, Katechezy. Duch Święty, nr 79.3

Przeczytaj Łk 3, 1-18.

I. WIDZIEĆ

1. Pokój serca związany jest z nawróceniem, które oznacza zmianę postępowania. Jakich wskazań udzielał Jan Chrzyciel poszczególnym osobom?

.....

.....

.....

.....

2. Jan Chrzciciel jest człowiekiem pokoju, bo zna swoje miejsce. Jak rozumie Jan swoją rolę w stosunku do Mesjasza?

.....

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Pokój nie jest rzeczywistością, którą otrzymuje się raz na zawsze. Jest on ściśle związany z postawą nawrócenia i odpuszczeniem grzechów. Z czym jest związane twoje ostatnie nawrócenie? Z czym masz problemy?

.....

.....

.....

2. Jan ma głęboką świadomość, ale i także i doświadczenie, że nie jest Mesjaszem. Jest tylko Jego Głosem. Czy znasz swoje miejsce i powołanie? Czy nie próbujesz realizować czegoś co do ciebie nie należy?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś zaakceptował swoje miejsce i zadanie do zrealizowania, które wyznaczył ci Stwórca?

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Ps 131.

Pokój jest ściśle związany ze znajomością swoich granic i powołania. Czy znacie swoje granice, ale także i swoje obdarowanie?

Piąty dzień**BŁOGOSŁAWIENI, KTÓRZY WPROWADZAJĄ POKÓJ –
JÓZEF EGIPSKI**

A cóż bardziej odpowiedniego dla uczczenia dzisiejszego święta moglibyśmy wydobyć ze skarbcza hojności Pańskiej – jak pokój – pierwszy dar zwiastowany przez chór anielski przy narodzeniu Pana? Albowiem to pokój rodzi synów Boga, ożywia miłość i stwarza jedność. On jest odpocznieniem świętych i zaciszem wieczności. Jego dziełem dobroczynnym jest to, że odrywa ludzi od świata, a łączy z Bogiem. [...] Narodziny Pana, to narodziny pokoju.

Św. Leon Wielki, *Kazanie*, w: *Liturgia Godzin, 31 grudnia, Siódmy dzień oktawy Narodzenia Pańskiego*

A. Modlitwa poranna

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do odkrycia, iż jesteś wezwany do bycia narzędziem pojednania i pokoju w swojej rodzinie.

Zatem nie wyście mnie tu posłali, lecz Bóg, który też uczynił mnie doradcą faraona, panem całego jego domu i władcą całego Egiptu. Rdz 45, 8

B. Studium Biblii

Według św. Pawła pokój jest owocem Ducha Świętego związanym z miłością: „Owoce zaś ducha jest: miłość, radość, pokój” (Ga 5, 22). Jest on przeciwieństwem uczynków ciała, do których Apostoł zalicza nienawiść, spór, zawiść, wzburzenie, niewłaściwą pogoń za zaszczytami, niezgodę, rozłamy (por. Ga 5, 20). Są to wszystko bariery głównie wewnętrzne, które stoją na przeszkodzie pokojowi duszy i pokojowi społecznemu. Duch Święty, zmieniając to wewnętrzne nastawienie, kształtuje postawę, która jest fundamentem pokoju także w świecie.

Jan Paweł II, *Katechezy. Duch Święty*, nr 79.4

Przeczytaj Rdz 45, 1-28.

I. WIDZIEĆ

1. Józef zapłacił wysoką cenę za swoją naiwność, ale w ten sposób stał się człowiekiem dojrzałym. Zaufał Bogu i znalazł sens tego co przeżywał. Jak Józef rozumiał sens swoich bolesnych doświadczeń?

.....

.....

.....

.....

2. Józef stał się narzędziem pojednania i pokoju dla całej swojej rodziny. W jaki sposób wyrażało się owo pojednanie oraz pokój?

.....

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Czy dostrzegasz głęboki sens wydarzeń, które przeżywasz lub przeżywałeś? Jakie są to wydarzenia?

.....

.....

2. Józef staje się narzędziem pojednania, a zarazem pokoju przez przebaczenie. Komu w twoim życiu jest najtrudniej przebaczyć? Czy odpuściłeś ból, złość i gniew związany z tym wydarzeniem?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś stał się narzędziem przebaczenia i pokoju?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Rdz 39, 20b-23.

Sytuacje niesprawiedliwe i bolesne nie zniszczyły Józefa. Czy ufność w Boże prowadzenie nie jest przyćmiona w waszym małżeństwie przez różne trudne wydarzenia?

Szósty dzień **BŁOGOSŁAWIENI, KTÓRZY CIERPIĄ PRZEŚLADOWANIE DLA SPRAWIEDLIWOŚCI – DIAKON SZCZEPAN**

Ale potęga miłości nie patrzy na to, co będzie, ani na to, co jest winna, ani jakie są jej możliwości. Miłość nie jest wyrachowana, nie rozumie, nie zna miary. Miłość nie zniechęca się niemożliwością ani słabnie w przeciwnościach. Miłość spala człowieka, jeśli on nie pochwyci upragnionego celu i dlatego idzie on za jej porywem, a nie tam, gdzie powinien. Miłość rodzi pragnienie, rozpala się pożądaniem i namiętnie zmierza ku temu, czego jeszcze nie posiada. Miłość musi ujrzeć to, co miłuje, dlatego święci za nic poczytywali sobie swoje zasługi, gdyby nie mieli oglądać Pana.

Św. Piotr Chryzolog, *Kazanie*, w: *Liturgia Godzin*, 2 tydzień adwentu, czwartek

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do odwagi w realizowaniu woli Bożej w swoim życiu.

Szczepan pełen łaski i mocy działał cuda i znaki wielkie wśród ludu. Nie mogli jednak sprostać mądrości i Duchowi, z którego natchnienia przemawiał. Dz 6, 8.10

B. Studium Biblii

Przeczytaj Dz 7, 8-15. 51-60.

I. WIDZIEĆ

1. Szczepan pełen Ducha Świętego głosi Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego i zmartwychwstałego. Wypełnia plan Ojca. Co sprawiło, że Szczepan doprowadził do wściekłości swoich oponentów, a w konsekwencji i do ukamienowania?

.....

.....

.....

2. Szczepan był chrześcijaninem raptem trzy lata, jednakże wszystko co czynił związane było z obecnością Ducha Świętego w jego życiu. W jaki sposób objawia się Duch Święty w życiu Szczepana?

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Sprawiedliwość oznacza w Biblii trwanie w planie Ojca niebieskiego, w Jego przymierzu. Czy rozeznajesz plan Ojca wobec swojego życia i realizujesz go? Wzywaj Ducha Świętego i proś o światło!

.....

.....

.....

2. Czy jesteś napełniony Duchem Świętym jak Szczepan? W czym przejawia się obecność Ducha Świętego w twoim życiu?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abys pragnął być człowiekiem sprawiedliwości?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Dz 4, 1-22.

Czy macie odwagę bardziej słuchać Boga niż ludzi?

TYDZIEŃ IV

**BŁOGOSŁAWIENSTWO
W MAŁŻEŃSTWIE I RODZINIE**

Rola słowa w życiu codziennym

Bóg stwarza świat swoim Słowem. Dla Boga mówić oznacza działać. Jego Słowo jest precyzyjne, owocne oraz nie potrzebuje poprawek. Dla współczesnego człowieka jest to trudna do zrozumienia rzeczywistość. Wielosłowie oraz słowa bez pokrycia stępiły naszą wrażliwość na wszelkie słowo. Choć trudne jest to do doświadczenia i uwierzenia, to Bóg podtrzymuje wszystko słowem swej potęgi²⁷. Jezus używa krótkich sformułowań, prawie, że komend wojskowych: *Pójdź za mną!*²⁸ *Mówię ci, wstań, weź swoje łóżko i idź do domu!*²⁹ *Chcę, bądź oczyszczony!*³⁰ *Milcz i wyjdź z niego!*³¹ *Dziewczynko, wstań!*³² *Łazarzu, wyjdź na zewnątrz!*³³ Jezus nie potrzebuje wielu słów, ponieważ za każdym słowem kryje się moc sprawcza tego słowa. Cała nasza rzeczywistość związana jest ze strukturą słowa. Tak jak mówimy tak później żyjemy.

Księga Powtórzonego Prawa ukazuje, iż przez słowo wnosimy życie lub śmierć, błogosławieństwo lub przekleństwo³⁴.

Historia młodej osoby leczącej się w zakładzie psychiatrycznym, przytaczana przez Anselma Grüna, ukazuje rzeczywistość słowa w życiu człowieka. Otóż był to młody, inteligentny, przystojny młodzieniec. Jednak jego kuracja nie dawała żadnych efektów. Próbowano różnych metod pracy, ale niezależnie od tego, czy była to terapia przez pracę, czy muzykoterapia, czy cokolwiek innego, zawsze miał na podorędziu zdanie: *Nie mogę, nic mi to nie daje*. W końcu podczas jednej z rozmów lekarz powiedział mu: *Twoje słowa są twoim życiem. Twoje słowa są twoją chorobą*. Ten młody mężczyzna wmawiał sobie różne negatywne rzeczy, i to przyprawiło go o chorobę. Tak głęboko wniknęły one do jego wnętrza, że nie pozwalały mu się leczyć. Dopóki będzie się trzymał tych słów, dopóty nie stanie się zdrowy³⁵.

Atmosfera domu, w którym mieszkamy, ściśle związana jest ze słowem wypowiedzianym do siebie. Słowo negatywne, obraźliwe, przewiska czy wręcz przekleństwa wprowadzają atmosferę zdenerwowania, niepokoju, konfliktu, a

²⁷ por. Hbr 1, 3.

²⁸ Mk 2, 14; Łk 5, 27; Mk 1, 17.

²⁹ Łk 5, 24.

³⁰ Łk 5, 13.

³¹ Łk 4, 35.

³² Łk 8, 54.

³³ J 11, 43.

³⁴ por. Pwt 30, 15-20.

³⁵ A. Grün, *Autosugestia. Jak myśleć pozytywnie*, s. 7.

nawet nienawiści. Dobra atmosfera związana jest z dobrym słowem, wprowadzającym życie i miłość. Bardzo ściśle łączy się to z wzajemnym przebaczeniem. Brak przebaczenia rodzi gniew, żal i pretensje. Trudno w takiej sytuacji przekazywać słowa pełne miłości i życia, czyli błogosławieństwa.

Lekarstwem na złe słowa w naszym domu jest przebaczenie.

Przebaczenie nie jest związane z logiką rozumu. Jest to logika serca, która kieruje się swoimi prawami. Każda niechęć wobec drugiej osoby, pretensje, żale wymagają przebaczenia. Im głębsza rana serca tym przebaczenie trwa dłużej i podobne jest do obierania cebuli, warstwa po warstwie. Nauka przebaczenia związana jest z dobrą znajomością postrzegania swoich reakcji uczuciowych na konkretne sytuacje.

Nawrócenie drogą błogosławieństw

Słowo **nawrócenie** z języka łacińskiego, *conversio*, oznacza powrót. W języku greckim są dwa słowa na oznaczenie powrotu: *epistrepho* oznacza wracać, przychodzić z powrotem, oraz *metanoia* – **zmiana sposobu myślenia**. Można byłoby sobie zadać pytanie czego miałyby dotyczyć zmiana myślenia i powrót do Kogo lub czego?

Nawrócenie oznacza zmianę sposobu myślenia z ludzkiego na Boży i powrót do Boga jako Ojca. Powrót do jego planu wobec naszego życia.

Powrót do planu Boga oznacza powrót do błogosławieństwa, powrót do źródła życia. Nawrócenie oznacza najpierw poznawanie myślenia Bożego zawartego w Słowie Bożym, ale także bardzo konkretnego planu wobec mojego życia. Drugim krokiem jest podjęcie decyzji związanej z powrotem i konkretnych działań możliwych do wykonania. Trzeci krok to poznawanie swojej grzesznej kondycji i własnych zranień, które możliwe są do uzdrowienia tylko przez samego Boga. Nawrócenie jest darem Ducha Świętego i tylko Jego mocą może następować. To On uzdalnia nas do poznawania prawdy o sobie, na ogół bolesnej, ale także ukazuje drogę wyjścia. Każdy niezależnie od wieku wezwany jest do nawrócenia. To dzięki niemu powracamy do życia, które przejawia się w postaci jedności, harmonii wewnętrznej, posłuszeństwa, pogłębiających się relacji, wrażliwości na siebie. Całe życie duchowe człowieka możliwe jest dzięki Duchowi Świętemu i On jest sprawcą życia także wszelkimi błogosławieństwami. On jest Mistrzem prowadzącym na głębię. Ludzie żyjący błogosławieństwami są ludźmi żyjącymi w harmonii z sercem. Do rodziców chrześcijańskich należy wdrażanie w nawrócenie swoich dzieci, nauka przebaczenia i błogosławienia innym.

Pierwszy dzień**ROLA SŁOWA W ŻYCIU CODZIENNYM**

Duch Święty uzdalnia do przestrzegania drugiego przykazania, przykazania miłości bliźniego: „abyście się nawzajem miłowali, tak jak Ja was umiłowalem” (J 13, 34), przykazuje Jezus Apostołom i wszystkim swoim wyznawcom. W słowach „taj jak Ja was umiłowalem” zawiera się nowa wartość miłości nadprzyrodzonej będącej udziałem w miłości Chrystusa do ludzi, a zatem w Miłości przedwiecznej, w której cnota miłości ma swój prawdziwy początek.

Jan Paweł II, *Katechezy. Duch Święty*, nr 78.3

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do odpowiedzialności za swoje słowo.

Z każdego bezużytecznego słowa, które wypowiedzą ludzie, zdadzą sprawę w dzień sądu. Bo na podstawie słów twoich będziesz uniewinniony i na podstawie słów twoich będziesz potępiony.

Mt 12, 36-37

B. Studium Biblii

Przeczytaj Łk 7, 1-10.

I. WIDZIEĆ

1. Setnik z Kafarnaum jest człowiekiem mocy słowa. W jaki sposób przejawia się w życiu setnika odpowiedzialność za słowo?

.....

.....

.....

2. Setnik wierzy w moc słowa Jezusa. W jaki sposób wyraża wiarę w ową moc w stosunku do Jezusa?

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Rzeczywistość świata współczesnego zdewaluowała znaczenie wypowiedzanego słowa. Odpowiedzialność za wypowiedzane słowa oraz dotrzymanie słowa już niewiele oznacza. Czy masz świadomość wypowiedzanego słowa wobec innych osób, a zwłaszcza swoich najbliższych?

.....

.....

2. Bóg stworzył świat swoim słowem. Dla Boga mówić oznacza równocześnie działać. Czy doświadczasz mocy słowa wypowiedzanego przez samego Boga?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, aby twoje słowo miało swoją wartość i ciężar gatunkowy?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się J 1, 10-14.

Czy wasze słowo wypowiedzane wobec siebie i osób najbliższych ma moc budowania i jednoczenia?

Drugi dzień**RODZINA SZKOŁĄ PRZEBACZANIA**

Nieskończona i niewyczerpana jest gotowość Ojca w przyjmowaniu synów marnotrawnych wracających do Jego domu. Nieskończona jest gotowość i moc przebaczenia, mająca swe stałe pokrycie w niewysłowionej wartości ofiary Syna. Żaden grzech ludzki nie przewyższa tej mocy ani jej nie ogranicza. Ograniczyć ją może tylko od strony człowieka brak dobrej woli, brak gotowości nawrócenia, czyli pokuty, trwanie w oporze i sprzecznie wobec łaski i prawdy, a zwłaszcza wobec świadectwa krzyża i zmartwychwstania Chrystusowego.

Jan Paweł II, *Dives in misericordia*, nr 13

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do dostrzegania potrzeby przebaczenia najdrobniejszych zranień.

Panie, ile razy mam przebaczyć, jeśli mój brat wykroczy przeciwko mnie? Czy aż siedem razy? Jezus mu odrzekł: Nie mówię ci, że aż siedem razy, lecz aż siedemdziesiąt siedem razy.

Mt 18, 21-22

B. Studium Biblii

Przeczytaj Łk 19, 1-10.

I. WIDZIEĆ

1. Zacheusz był zwierzchnikiem celników, w zakres jego obowiązków wchodziły zadania współczesnego urzędu skarbowego oraz komornika. Ówczesni celnicy nie mieli jasno określonych granic podatku, zależało to od ich punktu widzenia. Jak postępował Zacheusz?

.....

.....

.....

2. Zacheusz nie boi się ośmieszenia, inności, aby osiągnąć swój cel – zobaczyć Jezusa. Jak reaguje Jezus na postawę celnika?

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. My również możemy mieć mentalność celnika. Być poborcami długów za swoje krzywdy. Czy nie kolekcjonujesz swoich krzywd i urazów? Czy masz problemy z przebaczeniem?

.....

.....

.....

2. Konieczna jest umiejętność rozeznawania potrzeby przebaczenia najprostszych zranień, zanim narosną głębokie blokady i uczucie niechęci lub wręcz nienawiści. Jakikolwiek pretensje nawet nieracjonalne w sferze rozumu, wymagają przebaczenia. Czy dostrzegasz drobne zranienia w swoim życiu i potrzebę ich przebaczenia?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś nie kolekcjonował swoich najdrobniejszych zranień, ale widział potrzebę przebaczenia?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Łk 18, 35-43.

Proście Jezusa o przejrzenie na przebaczenie sobie, Bogu i innym osobom.

Trzeci dzień**RODZINA SZKOŁĄ BŁOGOSŁAWIENIA**

Rodzicielstwo jest zadaniem natury duchowej – nie tylko fizycznej. Przebiega przez nie zawsze genealogia osoby, która ma swój odwieczny początek w Bogu, i która do Boga także ma prowadzić. [...] Dobro jest sobą wówczas, gdy się je tworzy i dzieli z innymi: „do natury dobra należy upowszechnianie się”. Im dobro jest bardziej wspólne, tym jest też bardziej własne: moje – twoje – nasze. Taka jest wewnętrzna logika bytowania w dobru, bytowania w prawdzie i miłości, do której powołany został człowiek.

Jan Paweł II, *List do Rodzin*, 1994, nr 10

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do udzielania innym błogosławieństwa.

Nie oddawajcie złem za zło ani złorzeczeniem za złorzeczenie! Przeciwnie zaś, błogosławcie!

1 P 3, 9a

B. Studium Biblii

Przeczytaj 1 P 3, 8-13.

I. WIDZIEĆ

1. Atmosfera pokoju i miłości ściśle związana jest z wypowiedanym słowem. Jak rozumie św. Piotr owo wypowiedane słowo?

.....
 .....
 .....

2. Błogosławieństwo oznacza przekazywanie życia. Co oznacza dla apostoła miłowanie życia?

.....
 .....
 .....

II. OSĄDZIĆ

1. Ciepła i kochająca atmosfera w domu rodzinnym związana jest z wypowiedanym słowem. Jakie słowa są wypowiedane w twoim domu? Jakie słowa ty wypowiadasz?

.....

.....

2. Świat potrzebuje pokoju i życia, ale równocześnie podąża niewłaściwą drogą, aby go osiągnąć. Czy twoje słowa rodzą pokój i dają życie przez jedność, pocieszenie?

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś udzielał błogosławieństwa i uczył tego robić innych?

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Jk 3, 8-12.

Czy jako małżeństwo jesteście źródłem błogosławieństwa czy przekleństwa przez wypowiedane słowa?

Błogosławieństwa nie mówią bezpośrednio o konkretnych normach postępowania, raczej o życiowych postawach i o wewnętrznym usposobieniu. [...] W swojej pierwotnej głębi są one swoistym autoportretem Chrystusa i właśnie dlatego stanowią zaproszenie do naśladowania Go i do komunii życia z Nim.

Jan Paweł II, *Veritatis splendor*, nr 16

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do wejścia w proces nawrócenia i pogłębiania go.

Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię. Mk 1, 15

B. Studium Biblii

Przeczytaj Mt 5, 1-16.

I. WIDZIEĆ

1. Osiem błogosławieństw stanowi etykę człowieka nawróconego. Na czym polega owa etyka?

.....

.....

.....

2. Błogosławieństwa są obietnicami Królestwa Bożego dla tych, którzy się nawrócili i żyją nowym życiem. Są oni światłem świata i solą ziemi. W jakich sferach życia ich nie widzisz?

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Błogosławieństwa są dziełem Ducha Świętego w życiu chrześcijanina. Czy dostrzegasz w swoim życiu przejawy tych błogosławieństw? Z czym masz problemy?

.....

.....

.....

2. Czy jesteś w swoim środowisku światłem i solą? W jaki sposób się to przejawia?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś stawał się człowiekiem błogosławieństw?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Mt 7, 1-6.

Nieosądzanie swojego brata należy do etyki Królestwa Bożego. Czy dostrzegacie przejawy tego błogosławieństwa w swoim życiu?

Piąty dzień**DUCH ŚWIĘTY SPRAWCĄ ŻYCIA
BŁOGOSŁAWIEŃSTWAMI**

Duch Święty rozwija w wierzącym całą dynamikę łaski, która daje nowe życie, oraz cnoty, które pozwalają tym żywotnym siłom przynosić owoce dobra. Z wnętrza człowieka wierzącego Duch Święty działa także jako ogień. [...] Duch budzi zatem życie pełne owej gorliwości, którą św. Paweł zalecał w Liście do Rzymian: „Bądźcie płomiennego ducha!” (12, 11). Jest „żywym płomieniem miłości”, który oczyszcza, oświeca i spala.

Jan Paweł II, *Katechezy. Duch Święty*, nr 74.4

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do pogłębiania z Nim relacji.

Jeśli Mnie kto miłuje, będzie zachowywał moją naukę, a Ojciec mój umiłuje go, i przyjdziemy do niego, i będziemy u niego przebywać. J 14, 23

B. Studium Biblii

Przeczytaj Rz 8, 9-17.

I. WIDZIEĆ

1. Duch Święty jest sprawcą naszego usynowienia. Jak rozumie św. Paweł owe usynowienie?

.....

.....

.....

2. Wzrastanie w wierze związane jest z wejściem w proces nawrócenia, tzn. umierania, aby zmartwychwstać. Opisz rolę Ducha Świętego w tym procesie.

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Duch Święty jest sprawcą w życiu chrześcijanina upodobniania się do Jezusa Chrystusa. Oznacza to wejście w proces umierania dla swoich planów i woli, aby zmartwychwstawać dla planów Bożych. Dla jakich planów i własnych dążeń musisz obecnie umierać? Czy doświadczasz już owoców zmartwychwstania?

.....

.....

.....

2. Obecność Ducha Świętego w życiu chrześcijanina to wzrastanie w wolności. Gdzie Duch Pański tam wolność. W jakich dziedzinach życia wzrasta twoja wolność? W jakich dziedzinach jeszcze jesteś w jakiś sposób zniewolony?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim życiu, abyś coraz głębiej żył błogosławieństwami Jezusa?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Rz 8, 26-27.

Dzięki Duchowi Świętemu możemy wzrastać w błogosławieństwach. Czy powierzacie Duchowi Świętemu wasze słabości i ograniczenia?

Chrystus objawia kondycję człowieka i pełnię jego powołania. Dlatego „człowiek, który chce zrozumieć siebie do końca – nie wedle jakichś tylko doraźnych, częściowych, czasem powierzchownych, a nawet pozornych kryteriów i miar swojej własnej istoty – musi ze swoim niepokojem, niepewnością, a także słabością i grzesznością, ze swoim życiem i śmiercią, przybliżyć się do Chrystusa. Musi niejako w Niego wejść z sobą samym, musi sobie „przyswoić”, zasymilować całą rzeczywistość Wcielenia i Odkupienia, aby siebie odnaleźć.

Jan Paweł II, *Veritatis splendor*, nr 8

A. Modlitwa

Przyzywaj Ducha Świętego, aby uzdolnił cię do słuchania twojego serca.

Bo gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje.

Mt 6, 21

B. Studium Biblii

Przeczytaj Mt 13, 44-46.

I. WIDZIEĆ

1. Szczęście jest rzeczywistością przeżywaną przez serce i każdy swoje szczęście przeżywa indywidualnie. Jest to skarb, który należy odnaleźć osobiście. W jaki sposób rozumie ów skarb św. Mateusz?

.....

.....

.....

2. Królestwo Boże jest szczęściem samym w sobie. Jest piękne jak perły. Opisz zachowanie kupca, który znalazł drogocenną perłę.

.....

.....

.....

II. OSĄDZIĆ

1. Szczęście jest rzeczywistością, które wymaga trudu i w jakiś sposób stałego pogłębiania. Czy jesteś szczęśliwy? Gdzie znalazłeś swoje szczęście?

.....

.....

.....

2. Czy szczęściem jest dla ciebie poznanie Jezusa Chrystusa? Czy Jezus jest dla ciebie owym drogocennym skarbem i perłą?

.....

.....

.....

III. DZIAŁAĆ

Co domaga się zmian w twoim sercu, abyś doświadczył, iż błogosławieństwa związane z Królestwem niebieskim można doświadczyć tylko sercem?

.....

.....

.....

C. Modlitwa małżonków

Podzielcie się Ps 1.

Czy doświadczacie szczęścia w spotkaniu z Jezusem w Słowie Bożym?

